

Cristina Vasile

Tehnoredactare: Mirela Negoită

Pentru comenzi și informații: 0341/881.647
www.edituraeduard.ro

**DICȚIONAR
DE OMONIME
ȘI CUVINTE POLISEMANTICE**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
VASILE, CRISTINA MARIA

Dicționar omonime și polisemantice / Cristina-
Maria Vasile. - Constanța : Editura Eduard, 2015
ISBN 978-606-571-372-7

81'374.2:811.135.1'373=135.1

© Editura Eduard. Toate drepturile rezervate.

Cuvânt înainte

Dicționarul de omonime și cuvinte polisemantice este un instrument de cultivare a limbii române, un ajutor oferit în mod special elevilor de gimnaziu. Acest ajutor reprezintă fie modalitatea de a oferi lămuriri asupra sensurilor cuvintelor, de a elucidă asupra unor posibile echivocuri, dar, în aceiași timp, de a da posibilitatea pătrunderii în zonele literaturii artistice, prin deschiderea către exprimări mai riguroase, mai plastice, mai nobile.

Fiindcă, de foarte multe ori, apar confuzii între omonimie și polisemie, iar fixarea acestor concepte în perioada gimnaziului poate reprezenta o pornire ambiguă, eronată pentru etapele viitoare de învățare, acest dicționar a fost conceput astfel încât să ofere forma de prezentare cea mai facilă în înțelegerea diferenței dintre cele două categorii semantice ale limbii române și, evident, de selectare a termenilor potriviți unui anumit context.

Omonimia reprezintă identitatea totală (perfectă) în planul formei cuvântului și diferența absolută în planul semantic. Polisemia este categoria semantică ce se caracterizează prin însușirea unor cuvinte sau a unor unități frazeologice de a avea două sau mai multe înțelesuri.

Dacă în cazul cuvintelor polisemantice putem constata asemănarea, înrudirea cuvintelor din punctul de vedere semantic, având nuclee semantice comune, în cazul omonimelor, acestea nu sunt doar diferite ca sens, dar au și etimologii diferite, lucru pe care acest dicționar a încercat să-l marcheze, acolo unde a fost posibil, făcând distincția clară, prin precizarea provenienței etimologice a termenului, singura distincție riguroasă, din punctul de vedere științific, dintre cele două noțiuni care fac obiectul acestui studiu. De exemplu:

gal¹, -i *s.m.* Persoană care făcea parte din populația vechei Galii – din lat. *Gallus*.

gal² *s.m. (fiz.)* Unitate de măsură a accelerației egală cu 1 cm/sec² – din fr. *Gal*.

Pentru distincția clară între cele omonime și polisemantice, omonimele sunt prezentate cu indici, iar cuvintele polisemantice sunt numerotate, dar se face și mențiunea, între paranteze, astfel: (polisem.). Totodată, în cadrul prezentării a două sau mai multe omonime, pentru ilustrarea bogăției semantice, apar, numerotate cu cifre arabe boldate (1, 2, 3, 4 etc.) diferitele sensuri ale unui cuvânt, aflat în relație de omonimie cu unul sau mai multe aflate în succesiunea acestuia, dar marcate cu cifre, sub formă de indici:

șpalt¹, -uri, *s.n. (polisem.) (Tipogr.)* 1. Zaț așezat în formă de coloană lungă, pe copia căruia se fac corecturile tipografice înainte de punerea în pagină. ♦ Probă de tipăritură luată de pe acest zaț. 2. P. ext. Planșetă folosită pentru strângerea, păstrarea și transportul materialului cules, înainte de a fi paginat. – din germ. *Spalte*.

șpalt², -uri, *s.n.* Piele subțire, de calitate inferioară, obținută prin șpăltuire și folosită pentru căptușeli și fețe de încălțăminte. – din germ. *Spalt*.

Bogăția sensurilor unui cuvânt uzual, posibilitatea ca acesta să capete forme neașteptate în structuri unice, alese de elevii de gimnaziu, deprinderea de a opera cu un dicționar, în general, dar potrivit vârstei lor, toate acestea au fost numai câteva criterii pentru care acest dicționar se oprește la anumite cuvinte, fără intenția de a fi un dicționar care să cuprindă absolut toate formele existente în limba română și cu care elevii pot opera la alte discipline decât limba română. Diferite forme regionale sau chiar cuvintele scoase din uz pot apărea, pentru a menține legătura cu trecutul, fiindcă elevii se vor afla în ipostaza de a studia texte mai vechi, dar texte clasice, iar înțelegerea unor termeni ar putea fi anevoioasă, lucru simplificat prin utilizarea Dicționarului de omonime și cuvinte polisemantice.

ABREVIERI

adj. = adjectiv
 adv. = adverb
 anat. = anatomie
 ant. = antichitate
 arg. = argou
 astr. = astronomie
 arhit. = arhitectură
 biol. = biologie
 bot. = botanică
 chim = chimie
 cib. = cibernetică
 cin. = cinematografie
 conj. = conjuncție
 constr. = construcții
 con t= contabilitate
 depr. = depreciativ
 ec. = economie
 electron. = electronică
 et. nec. = etimologie necunoscută
 expr. = expresie
 f. = feminin
 fam. = familial
 fig. = figurat
 filoz. = filosofie
 fiz. = fizică
 fr.=limba franceza
 gen. = genitiv
 geogr. = geografie
 geol. = geologie
 geom. = geometrie
 germ.=limba germană
 gram. = gramatică
 inf. = informatică
 interj. = interjecție
 invar. = invariabil
 ist. = istorie
 it.=limba italiană
 inv. = învechit

lat.=limba latină
 lingv. = lingvistică
 livr. = livresc
 loc. adj. = locuțiune adjectivală
 loc. adv. = locuțiune adverbială
 log. = logică
 m. = masculin
 mar. = marină
 mat. = matematică
 med. = medicină
 met. = meteorologie
 milit. = termeni militari
 mitol. = mitologie
 muz. = muzică
 n. = neutru
 nav. = naval
 nr. = numărul
 omit. = ornitologie
 p. ext. = prin extensiune
 p. gener. = prin generalizare
 peior. = peiorativ
 pict. = pictură
 pl. = plural
 pop. = popular
 prep. = prepoziție
 psih. = psihologie
 refl. = reflexiv
 reg. = regionalism
 rel. = religie
 soc. = sociologie
 tc.= limba turcă
 tehn. = tehnică
 tehnol. = tehnologie
 tipogr. = tipografie
 tranz. = tranzitiv
 vb. = verb
 zool. = zoologie

A

a¹ s.m. invar. Prima literă a alfabetului limbii române; sunetul transcris cu această literă: *I-am explicat de la a la z cum funcționează mecanismul.*

a² interj. 1. Exclamație care exprimă: uimire, admirație, entuziasm, indignare, supărare, regret, necaz, satisfacție: *A, ce dificil părea la început!* **2.** Exclamație care exprimă reamintirea bruscă a unui lucru omis: *A, am uitat să îți telefonez ieri!*

a³ prep. Precede infinitivul scurt ca formă a verbului: *A iubi e minunat*; stabilește un raport de comparație sau de asemănare: *Vara, pe plajă, aerul miroase a mare, a sare, a scoici.*-lat. ad.

a⁴ prep. Formează numerale distributive: *A cărat două cutii a 4 kg.*- din fr. à

abá¹, -le s.f. (inv. și reg.) Stofă

groasă de lână prelucrată la puiă, de culoare albă, din care se croiesc haine țărănești; postav, pănură, dimie, suman, siac: *La Muzeul de Artă populară am văzut haine din aba.* - din tc. *aba*
abá² interj. (inv.) (în poziții interrogative) Exclamație care exprimă mirarea, cu ajutorul ei se atrage atenția unei persoane când i se vorbește: *Aba, în copac ți-ai găsit să te odihnești?!*

abandon,-uri (polisem.) 1. s.n. Părăsire a familiei de către persoana care avea obligații morale de a o întreține: *Abandonul a devenit o problemă serioasă a societății moderne.*-din fr. *abandon.* **2. s.n.** Retragerea unui concurent dintr-o competiție, întrecere sportivă: *Pe tot parcursul maratonului a fost înregistrat un singur abandon.*

aberație¹, -ii *s.f. (polisem.)* **1.** Abatere de la ceea ce este normal și corect: -din fr. *aberration*, lat. *aberratio*. **2.** *s.f.* Modificare a unei imagini produse de un instrument optic prin care se manifestă neclaritatea sau formarea de irizații pe contururi: *Din cauza excesului utilizării computerului, mulți copii pot suferi aberații vizuale de la vârste fragede.* **3.** Ceea ce este inadmisibil, absurd: *În încercarea de a se salva, inculpatul afirmă aberație după aberație.* **4.** (*Astr.*) Unghi format de direcția adevărată și de direcția aparentă din care este văzut un astru de pe Pământ.

ablațiune, -uni *s.f.* **1.** Transportare (prin acțiunea vântului, a apelor sau a ghețarilor) a materialului rezultat în urma dezagregării solului sau a rocilor. *Din cauza ablațiunii, praful a ajuns unde nimeni nu se aștepta.* - din fr. *ablacion*, lat. *ablatio*, -onis. **2.** Înlăturarea pe cale chirurgicală a unui organ, a unui membru al corpului omenesc, a unei

umflături, tumori: *Deși a suferit o ablațiune, viața femeii este aproape ca cea a unui om sănătos.* **3.** (*astr.*) Fenomen fizic în urma căruia un meteorit, satelit etc., străbătând atmosfera, pierde din substanță datorită încălzirii sale până la incandescență.

abordá¹ *vb. (polisem.)* **1.** A acosta la țarm; **2.** A se apropia de o altă navă pentru a o ataca: Intenția navei de a aborda în acest port nu s-a putut concretiza din cauza vremii neprielnice. -din fr. *aborder*, it. *abbordare*.

abordá² *vb. (polisem.)* **1.** A se apropia de o persoană cu scopul de a-i vorbi: *A aborda un necunoscut poate fi, uneori, destul de incomod.* **2.** A începe examinarea, analizarea unui subiect, studierea unei probleme, a îndrepta discuția spre ceva: *A abordat problema într-un mod nepotrivit.*

ábraș, -ă *adj. (polisem.)* **1.** (despre cai) Năvălaș; focos, rău (despre oameni) violent, impulsiv, nervos: *Aproape toți caii pe care i-am văzut erau*

abrași.-din tc. **abraș** **2. adj.** (despre acțiunile oamenilor) Fără rezultat, nereușit, eșuat.

abrupt, -ă *adj. 1. (polisem.)* (despre povârnișuri) Cu pantă foarte înclinată; accidentat, răpos: *A meritat să urcăm pe drumul acela abrupt, priveștiștea este de vis.*-din fr. *abrupt*, lat. *abruptus* **2. adj.** (despre un organ, despre tulpinele plantelor) Repent, târător: *Astăzi, la școală, am discutat despre plantele abrupte.* **3. adj. Fig.** (Despre stil) Fără legătură, inegal: *Narațiunea acestui roman este foarte abruptă.*

absolút¹, -ă *adj. (polisem.)* **1.** Care este independent de orice restricție, de orice limită, necondiționat; (mat.) a cărui valoare nu depinde de sistemul la care este raportat și nici de condițiile în care a fost măsurat: *Consideră, deja, că în această instituție poate avea puterea absolută, dar se înșală cumplit.*-din lat. **absolutus**, fr. **absolu**. **2. s.n. (filos)**- Principiu veșnic, imuabil, infinit, care, după unele concepții filozofice, stă la baza universului.

absolút², -ă *adv.* (ajută la formarea superlativului) cu desăvârșire, întocmai, aidoma, perfect: *A rămas absolut fermecat în fața tabloului original.*

absolví¹ *vb.* A termina un an școlar, un ciclu sau o formă de învățământ: *A absolvit școala gimnazială cu media zece.* germ. **absolvieren**.

absolví² *vb.* A cruța, a scuti pe cineva de o condamnare, de o sancțiune: *A fost absolvit de vina de a-și fi spus propriile gânduri* -din lat. *absolvere*.

absórbție, -ții *s.f. (polisem.)* **1.** Procedeu, mijlocul prin care un corp lichid sau solid include prin difuzie din exterior o substanță: *Laboratorul de fizică a devenit, pentru câteva ore, loc de experimente bazate pe absorbție* -din fr. *absorption*, lat. *absorptio*, -onis. **2. s.f.** Încrucișarea succesivă a unei raze superioare cu una inferioară în scopul îmbunătățirii acesteia: *Oamenii de știință apelează la absorbție pentru evoluția oricărei forme de viață.* **3.**

Proces de pătrundere a apei, a substanțelor minerale și organice, precum și a gazelor în celulele organismului: *Absorbția intestinală este procesul de pătrundere a în sânge și în limfă a produșilor rezultați din digestia alimentelor.*

abțigui vb. (fam.) (polisem.)

1. A se îmbăta, a se ameți, a se turmenta: *Chiar și în seara asta s-a abțiguit cu o sticlă de vin -et. nec.* **2.** A aplica o corecție fizică ușoară cuiva: *Și l-am văzut abțiguindu-l, doar ca să nu uite că el e mai mare.* **3.** A schimba date, informații dintr-un text pentru a corespunde scopului urmărit; a denatura, a contraface, a deforma: *A abțiguit două zerouri din suma de pe chitanță pentru a avea și el partea lui.*

abúz,-uri s.n. (polisem.) **1.**

Încălcarea legalității, abateră de la normele legale, faptă ilegală: *Abuzul în serviciu a fost sancționat prin eliberarea din funcție.-* din fr. *abus*, lat. *abusus* **2.** s.n. Utilizarea fără măsură

a unui lucru; exagerare, necumpătare, exces: *Indigestia suferită a fost o consecință a abuzului de dulciuri.*

ac, ace s.n. (polisem.) **1.** Mică ustensilă de oțel, subțire, ascuțită și lustruită, prevăzută cu un orificiu prin care se trece un fir, care servește la cusut. **2.** s.n. Frunză îngustă, ascuțită, caracteristică coniferelor. **3.** Organ de apărare și de atac al unor animale, în formă de ghimpe sau de vârf ascuțit. **4.** (Cu determinări) Nume dat unor obiecte asemănătoare cu un ac (*I*), având diverse întrebuințări. *Ac cu gămălie. Ac de siguranță. Ac de păr.*

acăr,-i s.m. (polisem.) **1.** Muncitor feroviar care manipulează dispozitivele de acționare a acelor de macaz și asigură întreținerea acestora; macagiul. **2.** Persoana care face ace. **3. acăr,-e** s. n. Cutiuță de păstrat ace, ață și alte obiecte necesare la cusut; acarniță **4.** (reg.) Conci de sârmă, de fier.

acatist s.n. (polisem.) **1.** Imn și slujbă bisericească ortodoxă în cinstea Fecioarei Maria

sau a unor sfinți. **2.** Pomelnic dat preotului care, prin legea creștină, are obligația de a se ruga pentru persoanele înscrise în această listă: *Bunica i-a înmănat preotului acatistul tuturor membrilor familiei noastre.*

acăriță-țe s.f. (polisem.) (pop.) **1.** Cutiuță în care se păstrează ace și alte lucruri mărunte necesare cusutului; acarniță **2.** (reg.) Căpușă.

accés,-e s.n. **1.** Manifestare bruscă a unor tulburări organice, izbucnire violentă a unei stări sufletești: *A avut un acces de furie pe care, cu siguranță, nu-l voi uita întreaga viață.* **2.** Libertatea de a pătrunde sau de a ajunge într-un anumit loc: *Accesul în zonă este restricționat temporar.*

accident,-e s.n. (polisem.) **1.** Eveniment imprevizibil care întrerupe mersul firesc al lucrurilor sau care provoacă o avarie, rănirea sau moartea cuiva; Fapt întâmplător, banal, care aduce nenorocire. **2.** s.n. (Geogr.) Neregularitate a solului. **3.** (Lingv.; în sintagma) *Accident fonetic*

= modificare întâmplătoare a unui sunet, fără caracter de lege. **4. accident,-ți** s.m. (muz.) Alterație; semn care indică această modificare a intonației unei note: *Bemolul este un accident muzical care coboară nota cu un semiton față de sunetul natural.*

achită vb. (polisem.) **1.** A plăti o datorie materială sau morală: *A achitat toată suma fără să clipească.* **2.** A declara pe cineva nevinovat (print-o hotărâre judecătorească). *A respirat ușurat după ce a fost achitat.* **3.** Tranz. (arg.) A omori, a ucide: *Regulile jocului criminal impuneau ca el să fie achitat după aflarea secretului.*

achiu-ii, s.m. (Bot.; înv.) Țelină. – lat. *apium*.

achiu²-uri, s.n. (Înv.) (polisem.) **1.** Bilă de încercare la jocul de biliard, care urmează să stabilească persoana care începe partida. **2.** Tac. – din fr. *acquit*.

aciclic,-ă adj. (polisem.) (despre flori) **1.** Ale cărei organe sunt așezate în formă de spirală **2.** (chim.) Care nu conține atomi legați în ciclu în molecula sa.

acompaniá vb. (polisem.)

1. A executa partea de acompaniament a unei bucăți muzicale: *Violonistul a fost acompaniat de orchestră pe tot parcursul concertului.* **2.** vb. A însoți pe cineva, a întovărăși: *Am acompaniat-o până la intrarea în scara blocului.*

acoperí vb. (polisem.) **1.** A așeza peste un obiect sau peste o ființă ceva care să o protejeze sau să o ascundă. **2.** vb. A tăinuși, a ascunde. **3.** vb. (sport) A acoperi o oarecare distanță, porțiune -din lat. *acco(o)perire*. **4.** A apăra (refl). A se pune la adăpost prin măsuri și acte justificative: *S-a acoperit cu toate documentele, la zi.*

acordá vb. (polisem.) **1.** A da (ceva) cu bunăvoință, grijă, atenție; a atribui; ex.: a acorda un titlu onorific. **2.** vb. A stabili un acord, o legătură gramaticală: *La școală am aflat cum trebuie acordat subiectul cu predicatul.* **3.** vb. A stabili tonurile unui instrument astfel încât să fie la aceeași înălțime: *Înainte oricărui concert, orchestra oricărui concert, orchestra își acordează instrumentele.*

acordór¹-oare s.n. (polisem.)

1. Ustensilă folosită la acordarea unor instrumente muzicale. **2. acordór², -i** s.m. Persoană a cărei preocupare este acordarea instrumentelor muzicale: *A fost numit în funcția de acordor pentru pianul Casei Regale.*

acorie¹ s.f. Anomalie conștientă în absența congenitală a pupilei - din fr. *acorie*, cf. gr. *kore*, pupilă

acorie² s.f. Lipsa senzației de sațietate la masă: *Acoria îl făcea să mănânce mult, fără să se oprească, ceea ce îi spăria pe cei de la masă.* -din fr. *acorie*, gr. *koros*.

acostá vb. (polisem.) **1.** (despre nave) A se apropia de țărm sau de chei în vederea legării. **2.** vb. A opri pe cineva din drum și a i se adresa într-un mod supărător.

acreditá vb. (polisem.) **1.** A numi și a trimite în altă țară un reprezentant (diplomat, ziarist): *A fost acreditat chiar de televiziunea națională.* **2.** A deschide, a pune la dispoziția cuiva un acreditiv. **3.** A face ca ceva

să apară, să devină credibil: *Deși nu eram sigură, am acreditat ideea de accident, nu de rea intenție.*

ăcru¹, -i s.m. Unitate de măsurare a terenurilor egală cu aproximativ 4000m²: *Fermierul a cumpărat un acru de pământ.*

ăcru², -ă adj. (polisem.) **1.** Care are gustul oțetului, al lămâii; care provoacă o reacție gustativă astringentă: *Era clar, limonada avea un gust acru intens.* **2.** adj. (fig). Morocânos, ursuz, supărăcios; răutăcios; supărat, mâhnit: *Mi-a deschis ușa cu o figură foarte acră.*

act, -e s.n. (polisem.) **1.** Document eliberat de o instituție prin care se atestă un fapt, o obligație, identitatea cuiva: **2.** s.n. Manifestare a activității umane, acțiune. **3.** Diviziunea unei opere dramatice reprezentând o anumită etapă în desfășurarea acțiunii -din lat. *actum*, fr. *acte*.

activ¹, -ă adj. (polisem.) **1.** Care ia parte la o anumită acțiune, harnic, muncitor: *S-a dovedit foarte activ în timpul orelor de voluntariat.* **2.** (chim.) Care intră ușor în

diferite reacții: *Este cunoscut drept element activ.* **3.** (lingv.) Arată că acțiunea verbului este săvârșită de subiect; (Despre vocabular) Care este folosit în mod frecvent în vorbire. **4.** (ec.) Care are venituri sau resurse mai mari decât cheltuielile; (despre conturi) care se deschide pentru ținerea evidenței unui element concret dintr-un patrimoniu și care face parte din activul bilanțului. - din fr. *actif*, lat. *activus*.

activ² s.n. (polisem.) **1.** Ansamblul de mijloace economice ce aparține diferitelor forme de organizare a activității economice; **2.** (cont) Resur-să controlată de către întreprindere, ca rezultat al unor evenimente trecute și de la care se așteaptă să genereze beneficii economice viitoare pentru întreprindere. - din rus. *aktiv*.

activá¹ vb. (polisem.) **1.** A întreprinde, a desfășura o anumită activitate. **2.** vb. A intra în cadrele permanente ale armatei. **3.** vb. A pune în acțiune.

acționá vb. (polisem.) **1.** A face, a întreprinde ceva: *Am acționat conform planului,*

și totuși lucrurile nu au ieșit prea bine. **2. vb.** A introduce o acțiune juridică: *Din nefericire, l-a acționat în instanță când oricum pireduse totul.* **3. Tranz.** (mec.) A pune în mișcare, a face să funcționeze. ♦ A realiza prin comenzi un anumit regim de funcționare a unui sistem tehnic: *Am acționat roata prin simpla apăsare a unui buton.*-din fr. **actionner.**

acțiune¹, -uni *s.f.* (polisem.) **1.** Desfășurarea unei activități în scopul atingerii unor cauze; **2.** Parte dintr-o operă literară în care se relatează fapte concrete, subiect, intrigă: *Acțiunea romanului a fost fascinantă pentru mine.* **3.** (lingv.) Activitatea, mișcarea exprimată de un verb. **4. s.f.** (jur.) Proces; (concr.) act prin care se cere deschiderea unui proces

acțiune², -uni *s.f.* (ec.) Hârtie de valoare ce reprezintă o anumită parte fixă, dinainte stabilită din capitalul unei societăți, ceea ce dă dreptul deținătorului să primească dividende: *Directorul fir-*

mei a vândut, săptămâna aceasta, acțiuni în valoare de un milion de dolari.

acuarélă-ele *s.f.* (polisem.) **1.** Tehnică în pictură care folosește culori diluate cu apă: *Această acuarélă celebră a fost cumpărată la o licitație.* **2. s.f.** Vopsea folosită în acuarélă; pictură executată cu o asemenea vopsea: *Mi-am cumpărat un set de 12 acuarele.*

acút-ă *adj.* (polisem.) **1.** (despre dureri) Ascuțit, pătrunzător; **2.** (despre boli) Care evoluează repede: *Maladia de care suferea era deja într-o fază acută.* **3.** (muz.) Înalt, ascuțit.

adăgio *adv.* (muz.) (polisem.) **1.** Lent, rar; **2. s.n.** (muz.) Parte dintr-o compoziție muzicală care se interpretează într-un tempo lent: *Acel adagio a fost atracția concertului.*

adânc, -ă *adj.* **1.** (despre ape) Al cărui fund se află la mare distanță de suprafață. **2. -uri** *s.n.* adâncime, străfund.

adaptá *vb.* (polisem.) **1.** A se transforma pentru a corespunde anumitor cerințe: **2. vb.** A se obișnui, a se

deprinde, a se acomoda: *S-a adaptat foarte repede în noua clasă în care fusese transferat.*

adaptáre, -ári *s.f.* (biol.) (polisem.) **1.** Capacitatea organismelor vii de a se adapta în funcții de schimbările intervenite în condițiile lor de viață **2.** (cin.) Transpunerea pe ecran a unei opere literare sau muzicale: *Adaptarea textului a fost extrem de reușită.*

aditiv, -ă *adj.* (mat.) (polisem.) **1.** Referitor la operația de adunare. **2. aditiv -e** *s.n.* Substanță care se adaugă la un ulei mineral pentru a-i ameliora proprietățile sau pentru a obține noi calități.

administrá *vb.* (polisem.) **1.** A conduce (o gospodărie, o întreprindere): *În lipsa superiorului său, a administrat foarte bine activitatea în fabrică.* **2. vb.** A da unui bolnav un medicament: *I-a administrat multe antibiotice, fără să se gândească la consecințe.* **3.** A trage o bătaie: *I-a administrat câteva palme, fără să aibă vreo rețineră.*

adoptá *vb.* (polisem.) **1.** A înfia un copil: *Au adoptat fetița imediat ce sentința a fost în favoarea lor.* **2.** A accepta o hotărâre, o lege în urma unui vot: *Propunerea senatorului a fost adoptată în unanimitate.* **3.** A-și însuși o anumită atitudine, comportare: *Mi s-a părut că au adoptat o atitudine ironică, deși nu era cazul.*

adormí *vb.* (polisem.) **1.** A trece de la starea de veghe la cea de somn: *A adormit imediat ce am ajuns acasă.* **2. vb.** (bis.) A trece la cele veșnice, a muri: **3.** Tranz. Fig. A alina, a potoli > *Cântând și-a mai adormit foamea.* – din lat. **addormire.**

adresá *vb.* (polisem.) **1.** A se îndrepta către ceva punându-i o întrebare: *I-am adresat rapid câteva întrebări la care nu a avut răspuns.* **2.** A scrie adresa pe o scrisoare, pe un colet.

adúce *vb.* (polisem.) **1.** A lua cu sine un lucru și a veni cu el undeva sau la ceva (pentru a-l preda): *A adus pachetul cât a putut de repede.* **2. vb.** A produce, a crea, a cauza,